



DEBRECEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP. A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos heti sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és többször
hirdetéseket kiadásra a leg-
olcsóbb árértékűnek felel.
Helyegdíj minden külön bejelölés
nélkül 30 kr.
„Nyitlér”-ben megjelenő közle-
mény minden heti sora 20 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó,
birtokos, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint RICHNER
MAN H. könyv. irodájában is.
Név nélkül vagy birtokos nélkül
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adának.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt — kr.
Fél évre 5 — —
Negyed évre 2 — 50 —
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden
közlemény főcíme, Veszély-
tűz földrajzi, a szerkesztőség-
bírmantra küldendő.
Előfizethető helyben
TELEGDI K. LAJOS és ifj.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában és a postabiztosok
otthon.

ansága
és számos más gyártmányu
egmértközhessenek, és én ezennel
assal
szobor hármassal Howard-
szeptember hó 24-én fog
FÜLÖP,
var-utca. 18.

vezetesebb és
nyárvize a
Polenai
viz,
nyújt: gyomor és ideg-
szolgálatot tesz; a
SÉBET
ás,
almánál, valamint hely-
nyárvizek bármikor kap-
ssen fölve
ebet tér 7. szám: továbbá:
re: Magyarország minden
reskedésében.
tekinthetők valódiaknak
zek, ha úgy a dugók bel-
edjegyemmel. MARSALKO
zelenel
Ó KÁROLY,
nyvizek bérloje és kezelője

pesti ásvány-gyár.
Nélkülözhetlen
den háztartásban!!
varpor szobok, oroszogarak, (bűdös vö-
delés és halba részre), kő súlyu
200 gr. 80 kr.
fő paszta, fémisztító pomádénak is ne-
gy, mindenféle fém tárgy tisztítására hasz-
ná, 12 doboz szelvénye 42 kr.
zítő por 20 csomag 50 kr.
egypapír 1 frt. 50 kr.
szülő papír 2 frt. 50 kr.
szülő vízson 4 frt. 50 kr.
doboz éjjeli mécs 45 kr.
pakaj, és egérméreg, a határoló jótál-
gajtatók, 50 kr.
zerin kilogrammonként 1 frt. 50 kr.
márgó lisztet olajnak nevezve ki-
börkenős a bőr (labellinél) simává te-
dés a lábakra kerülendő tájfalmat
nyomást eltávolít, 6 doboz 50 kr.
finom pécsetvíz 40 kr.
tópapírcsész mázsa 6 frt.
főnmitott bécsi méz, hős mázsa
ok nyitóléssel küldetnek, csomagolás
szellemi költség mellett számítatik.
megrendelést pontos, olvasható írással
válaszát megnevezni, hogy a küldé-
stávál vagy vasúttal küldessék-e.
iváló árúért az elismert
ezekedik.
reskedők nagyobb megrendelésnél áren-
reszesülnek.
PESIT ÁSVÁNY-GYÁR.
Miksa-utca 21. sz.

Az „ok” és „okozat.”

(r. e.) Mind a horvát, mind pedig a zsidókérdés, mintha csak bizonyos tervszerű kiszámítottággal kerülne ki a sors intő keze alól: napról-napra mutatnak fel oly mozzanatok, amelyek viszont új meg új nézetekkel egészítik ki az egészet. Az előzők és forrására vonatkozó meggyőződésünk. A zsidókérdés, melynek megoldatlansága még mindig szűli a véresnél véresebb zavarokat, legújabbban igen részrehajlatlan s böles fejtegetőjére akadt közéletünk egyik legkiváló nevezetességében, Somsich Pálban, ki, lapunk tegnapi számában ismertette s a zsidóellenes zavargások kellő közepébe, S o m o g y v á r m e g y é b e eső csurgó kerület választóihoz intézett nyílt levelében a helyzet melyébe hatol, társadalmunkat takarósságra, munkásságra, a zsidó-kölcsön megvetésére s a zsidókérdés hasonló összetartásra ösztönzi. Ugyancsak figyelemreméltó momentuma a zsidókérdés maig terjedő láncolatának, Szalai Károlynak a t.-eszlári ügyben a m. kir. kuriához benyújtott fölébevezése, mely körülbelül fölébevezése az egész megsértett társadalomnak a Nyiregyháza — ugy szólnán — felfüggesztett törvényesség érdekében és nevében.

Ez a zsidókérdés. A horvátügy legújabb változata a horvát bizalmi férfiaknak felrendelése Budapestre, Tisza Kálmán ad audiendum-ára. Ez azt jelenti, hogy valaki nem egyezik bele abba, hogy Tisza Kálmán a horvát válságban lelje uralmának végét s már most játssza el kis játékait. Ez a valaki azonban nem a közvélemény és nem is okvetlen kell, hogy legyen az uralkodó, sőt egyelőre még a parlament többsége sem az, hanem egyesegyedül csak Tisza Kálmán. Azon horvát bizalmi férfiak, tudni fogják, hogy őket most alkudozni hívják Budapestre s a kormányelnök továbbra is az ő szavazataikkal kívánja barsonyszékének kitört lábait pótolni. Lehet, hogy a többség meg fog elégedni a törvénytörés árán vásárolt elégtétellel; ebben támogatják őket némely ellenzéki lapok is, amelyek ily módon viszonzózzák kormányunknak a zsidókkal szemben szerzett érdemeit. Lehet, hogy a horvát urak, kikre nézve — a mint a beavatottak tudják — gróf Andrassy Gyula barátsága kétségben volt — megértik a tisztán esengő érveket s Tisza Kálmán ez irányban is biztosítja magát. De az egész parlament lelkiismerete mégis csak ébren van és mégis csak tény, — a felhivatalos sajtó után — hogy meg annak idejében — hogy gróf Szapári Gyula lemondását jelentette be s tény leginkább az, hogy esetleg a Tisza Kálmán nagy baján segítve, azért még nem segítettünk a horvát kérdésnek nevezett körtünen.

S valamint Horvátországban a magyar-ellenes tüntetésekhez most már zsidóellenes tüntetések is járultak: úgy tény az, hogy ezen két kérdés forrása csak ugyanegy lehet és orvoslása is ugyanegy eszmében keresendő. Kossuth Lajossal vegyük ezt okozatnak és keressük az okokat, melyeket az „Egyetértés” és a szemita lapok a két év óta folyó „antiszemita izgatásokban”, a „Pesti Napló” Tisza Kálmánnak nyolc év óta tartó uralmában keresnek, mi azonban csak akkor látnók megoldva, ha a tizenhat év előtt Ausztriával megkötött kiegyezés békítőit menten — egy független Magyarország saját érdekei vezérelhetnének a lázadó Horvátországgal szemben s összes erejét maga-magára, anyagi és szellemi felvirágozására és így osztrák adósságok, vagy kalandos okkupációk helyett — azon elszegényedés és nyomorúság megszüntetésére fordíthatná, amelyek a zsidóellenes zavargásoknak és a velünk együtt tulságos terhekkel zaklatott horvátországi lázongásoknak egyedül oka i.

— A horvát-válság. A rendőrség — a lapok szerint — titkos összeesküvésnek jutott nyomára, mely oda törekszik, hogy a zágrábi mozgalomnak antiszemita és szocialista jellegét kölcsönözze. Az eddig észközölt házmotázások konstatáltak volna, hogy az összeesküvés szálai Budapestig érnek. Eddig ezen fölfedezés folytán a mint már irtuk elfogattak: V u c h e t i c h pénzügyi tisztviselő, aki a hasonnevű képviselő unokatestvére s előbb Dávid pénzügyigazgató kedvező volt; továbbá K a m e c z Benjamin Laibachból, aki ez idő szerint foglalkozás nélküli, ketes existenciája.

A rendőrség további elfogatókat eszközölt. A mozgalom erkölcsi szerzőinek elfogtatása legközelebbre várható. Negyven tagból álló polgári bizottság s az egész községtanács vállalta át önkényesen a rend fenntartásáról való gondoskodást; Deselics tanácsnok nevezett ki a királyi biztos helyettesévé s a rendőrfőnökség ideiglenesen a Császárhoz címzett száloldában helyeztetett el. Kameniczből, Vozcimból s néhány más faluból z a v a r g á s o k a t jelentenek, de az összes efféle híreknek gyanus jellegük van. A gyűlöletes községi tisztviselőket mindenütt a kizsárolt nép bosszújától félnék s sürgős táviratokat intéznek a kormányhoz, katonai segínyt kérve, a helyet, hogy a népet kellően megnyugtassák híreknek gyanus jellegük van. A gyűlöletes községi tisztviselőket mindenütt a kizsárolt nép bosszújától félnék s sürgős táviratokat intéznek a kormányhoz, katonai segínyt kérve, a helyet, hogy a népet kellően megnyugtassák híreknek gyanus jellegük van.

A Vrabese és Stejev cz. helységekben tegnap este történt összeütközések a parasz-
tok és a csendőrség között sajnos félreértésből keletkeztek. A parasz-
tok vasárnap szökös szesz-
rint kissé ittasan, jövedvően eltették a hazát, a nélkül azonban, hogy a legsekeleyebb ellen-
eskedést is tanusították volna. A csendőrök — eddig még nem tudni, mi okból — szüksé-
gesnek látták, hogy megtámadás ellen védel-
mezzék magukat s a tömeg közé löttek. Ez alkalommal a parasz-
tok közül hárman súlyosan megsebesültek és számosan könnyű sebet kaptak. — A hivatalos vizsgálat folyamatban van. Minthogy az itt állomásozó huszárok Va-
rasdra mentek, honnan szintén zavargásokat jelentettek, ma Károlyvárosból egy csapat hu-
szár érkezett oda.

Z á g r á b b a n teljes nyugalom uralkodik. Általános a nézet, hogy további rendhá-
borítástól nincs mit tartani. A mai szept. 12. postával érkezett s a
tegnapi napra vonatkozó hírek nem sok jót tartalmaznak. Így Jabukovácban (a báni hatá-
rvidékben) 200 paraszt megtámadta a köz-
ségházat. A zavargók elfogták a községi elő-
járót és a jegyzőt, bezárták őket s a kulcsok-
kat a községi tanács egyik tagjának adták át. Minageban is zavargásokat jelentenek. A fel-
bőszült parasz-
tokok mindenfelé raboltak és pusztítottak, Reskovics tanító anyját agyon-
ütötték. A tanító nevével és gyermekével Petrinjába menekült Házát teljesen felédték, a szegény tanító alig tudta életet megmenteni. Bjelinában (Bosznia) a csendőrség elfogta a menekülő Jovicics rablót két társával együtt. A dulakodás közben egy csendőr megö-
lette t, többen pedig veszélyesen megse-
sültek.

Zagorából valamivel kedvezőbb, ellenben a volt határvidékek felső részéből nyugat felé hírek érkeznek. Ott ugyanis egy helységben zavargások törték ki s a zavargók részint a községi előjárókat fogták el s a községi pénztár kulcsát egy bizottságnak adták át, részint a lelkeszt és tanított fosztogatták vagy rabolták ki. Szóval, ezen parasztzavargások egészen új jelleggel bírnak, a mennyiben az eddigi zavargásoknál a községi előjáróságoknak és a tekintélyesebb embereknek nem volt mitől tartaniok s legfőbb futólagos bántalmazást szenvedtek. Szamoborban megkérdezték a parasz-
tasz-
tok, hogy mit akarnak? azt választották, hogy: „J o g a i n k a t !” Arra a kérdésre, pedig, hogy mit értenek ez alatt? ismét csak azt választották, hogy: „Jogainkat!” Ezzel szemben megnyugtatóan hat azon hír, hogy a 7. gyalogezred — Klagenfurból — három zászlóaljjal tegnap Horvátországba indult.

— Debreczen polgármesterének évi jelentése jelent meg s küldetett be lapunknak. E g y e l ő r e a gazdaszatra vonatkozó rész mutatjuk be, következőkben: Jól esik anyai csapással telt évek hosszu sora után egyet olyat jelezhetni, mint az 1881/2-ik volt; mely a termelő község igényeit sok tekintetben kielegíté. Akár a termények minőségét, akár azok mennyiségét tekintjük is, az eredmény a multhoz képest kedvező. Hatása pangó gazdasági életünk lendületében, a forgalom emelkedésében jellemződt.

— A horvát-válság. A rendőrség — a lapok szerint — titkos összeesküvésnek jutott nyomára, mely oda törekszik, hogy a zágrábi mozgalomnak antiszemita és szocialista jellegét kölcsönözze. Az eddig észközölt házmotázások konstatáltak volna, hogy az összeesküvés szálai Budapestig érnek. Eddig ezen fölfedezés folytán a mint már irtuk elfogattak: V u c h e t i c h pénzügyi tisztviselő, aki a hasonnevű képviselő unokatestvére s előbb Dávid pénzügyigazgató kedvező volt; továbbá K a m e c z Benjamin Laibachból, aki ez idő szerint foglalkozás nélküli, ketes existenciája.

Az időjárás viszonyok a termelésre nézve általában kedvező hatással voltak; bár az érzékenyebb növényeket mint tengerit, luczernásokat, repcét a késői utófagyok megkárosították, a gyümölcsstermett kevés kivétellel letarolták. A kalászosok azonban nem szenvedtek s különösen a buza kitűnően sikerült. A megelőzőt évekről itt-ott fennmaradt vadvizek a határ egyes helyein az idén is meghiúsították több gazdának törekvését és fáradozását. Az ősz száraz időjárással kezdődött, a vetést misem gátolta, mely a mezei kedvességű októberben jól indult fejlődésnek. A tél száraz és enyhe levén, a termények jól teleleltek. A tavasz korán nyílt s már március első napjaiban meleg esőkkel megindította a tenyészést, mely buján haladt előre. April márciusnál sokkal kedvezőtlenebb levén, megakasztá a tenyészést. Május 9-kén dér, 11-kén pedig 1—2 C fok között álló fagy volt, mely a már kikelt tengerit, burgonyát s a kaszáláshoz közel álló luczernál leperzselte; gyengitven egyszersmind a mesterséges s természetes takarmány terméseket. A nyár már általában kedvező, sok eső és meleggel, mely mindenféle terményekre érezhető jó hatással lett. Az aratás kedvező viszonyok közt ért véget, de már a cseplés s egyéb munkálatok az augusztusi 16 napot kitevő esőzések következtében nagyon késleltetve voltak, úgy hogy ebből tetemes vesztesége származott sok gazdának.

A később való termények, tengeri, burgonya stb. betakarítása s sok nehézséggel járt a folytonos esőzések következtében, úgy hogy az okon a termelés eredménye is kevesbedett. Növénybetegség és egyéb elemi csapásoktól sok tekintetben ment volt a jelen év; itt-ott észleltetett az árpban némi porzóság, továbbá a folytonos szemtermelés következtében kimerített buzföldön zsiros üszög. A száraz tél folytán némely helyen mutatkoztak mezei egerek, anélkül, hogy észrevehető károkat tettek volna. A jelen gazdasági évet sújtó csapások közt fölemlítendő, maradó káros hatása következtében is, a már említett május 9. és 11-en volt fagy; továbbá a repcét meg ezonkivül is érzékenyen pusztító repce-bolha nevű kis rovar, mely annak virágzásakor a már fejlődő virágokat teljesen lepusztította, mely a kis repcetermett volt is, az sarjhatás sokból került ki. A termés eredményeit mérlegelven, az tünik ki, hogy az időjárás viszonyok azokat előmozdították. Hogy pedig ezekről lehetőleg hű kép alkottassék, ama növények feltüntetése szükséges, melyek határukban termeltetnek. Legnagyobb részt tengeri, azután őszi buza, őszi rozs, tavaszárpa, tavaszbuza, luczerna, zab, őszi repce, ketszeres, mesterséges takarmánynevek, dohány képezik a termelés tárgyát; a többi növények termelésében nagy az ingadozás s a modottakhoz képest kis területre is szorítkoznak.

A „magyar Theuriet” lapjának elszámitódása. Debreczen, szept. 12. A mi érdekes novelláinkat, ki annyira belemerült az életünk novellák gyári munkájába, hogy ki sem lát a labancvilágból, öszintén sajnáljuk mindig, valahányszor a modern politika labirintusába tévelyedik; de soha sem sajnáltuk jobban, mint keddi elszámitódása után. Valóban nem tudjuk megérteni, hogy miért nem hagyják el derék, szorgalmas író tovább foglalkozni azon a téren, melyen — lapjának nem rég közölt kijelentése szerint — anyai kiváló érdemet szerzett s miért kényserlik, hogy a napi politika terén compromittálja magát. Miért ugratják bele, hogy labanc: gyávasággal hirdesse Debreczenben a Horvátország előtt való meghátrálást, ugyanakkor, mikor Budapest az orsz. szabadelvű párt színe java ezt az eszmét elutasítja. A pénzügyek terén sem sokkal több szerencsével harcol labanc: szepírónk, a hol csak 45—46 millióra teszi a deficitet. Oly nevezetes elfeledés ez, melyben idáig páratlanul áll a czikköz. Eddig a kormánypartii számitások nem haladtak felül a 45—46 millióra, de ezt is csak úgy tudták elérni, hogy a 20 milliónyi államvagyon elsuvasztását is bevételnek számitották. No de hát mi az a 25—30 millió még oly kevésbé vitéz férfinak is, mint a mi saját bevallása szerint is oly derék novelláink! Ha már keveset mond az ember, hát mondjon igazán keveset. 70 krajczár deficit! Na ez csak elég jelentektelen deficit a kormánypartii publikumnak! A kormánypartii czikkeket rendszeren kö-

vető néma csöndesség megnyugtatta a szólót, hogy ezuttal elég lesz. Jövőre a mi takarékos kormányunk ezt is megtoldhatja vagy 30 millió . . . többlettel.

Szerettünk volna a czikkirő ur czikkével ho szasabban és komolyan foglalkozni, de az egész valóban lehetetlenné teszi e szándékunkat s akaratlan mosolyt csal az olvasó ajkaira. Nem akarjuk hinni, hogy készakarva tagadná meg Thaly Kálmántól, hogy a Duna és Tisza szabályozás helyes irányba való tereléseinek iniciatívája tőle eredt s viszont B. Kemény Gáborról azt, hogy a közlekedés terén több helyes és bölcs dolog nem történt még azon kívül is, a mennyit mi joggal tulajdonítunk Thaly Kálmánnak. Hiszen a szubvencionált saját bündija igen nagy ugyan, de bizonyos szabadelvű képviselőknak, a Thaly Kálmán kisebbsítésére még sincs szükségök s a párt bizonyára bosszúságot érez a felett, hogy a nagy áldozatokkal fenntartott lapban, a bőven vetett csontokért marakodó Federlich Kóbiék és Kozák Manók nevétségessé teszik magokat és a párt-organumot az által, hogy „tányérnyaló bizelgést” merészelnék oly egyének szemére vetni, a kik a magok embereségéből szoktak megélni.

A „magyar Theuriet” valószínűleg csak azt akarta mondani, hogy a kormány Thaly-nak azon törvényjavaslataihoz, melyeket jöknak és helyeseknek talál, maga is kénytelen volt hozzájárulni, a mi mindenesetre szép elismerés tőle, hogy ez a „rebellis” függetlenségi párt is javasolt valami jót és helyeset. A czikkirő ur szerint igen keveset ugyan, de hát mégis javasolt. Nem kételkedünk, hogy a czikkirő urnak ez komoly nézete, de talán a czikkirő ur is megfogja engedni, hogy az ő nézete sem csalahatalan, főkép ha az a nézet csak egy indokolás nélkül mondatik el. Keressük az indoklást, de nem találjuk czikkében sehoh, amár czikke kiterjeszkedik a közélet minden terére. Főlölegesen tartja megnyugtatóni a gazdákat, hogy az idén már ne lenne mit aggodniok, hogy nem lesz elég vasuti kocsi a termények szállítására. Thaly már „utasította” a miniszert, hogy az idén legyen elég kocsi; hogy — habár a miniszter csupán firkászokat, de e tárgyban az övektől eltérő nézeteket is látszik táplálni — beérett 2000 vasuti kocsiat, azt „a magyar Theuriet” gnyoson említi, mert nem lehet eltagadni, hogy erre öket Thaly csakugyan u t a s i t o t t a. Elveszi az iparosoktól a „magyar Theuriet” azon reményit, hogy most már — habár a miniszter e z t i s m e g i g é r t e — bizton várhatják az ipartörvény revidióját, mert hiszen ez iránt Thaly Kálmán „már felszó-
lalt.” Felszólítja azonban az iparosokat, hogy viszonzásul csatlakozzanak a kormánypárthoz.

Hasonló felszólítást intéz a kereskedők-
höz, kiknek a cukor, kávé és söradó eme-
lé s é r e nézve látszik megígérni „hathatós” támogatását. Elvetendő mintaképlű állítja fel pénzügy-
miniszterünk elé Francia- és Olaszország pénzügyminiszterét, kik az adókat elég lel-
ketlenek . . . leszállítani. Nem felejtí azonban olvasóink tudtára adni, hogy mielőtt ezen a mi boldogságunkat meg sem közelítő állapot bekövetkezett, a balga Francia- és Olaszor-
szág nem az általok nem csinált adósságok tör-
lesztésére, nem vesztőkre való kalandos fogla-
lásokra tettek a legnagyobb erőfeszítéseket,
h a n e m a d e f i c i t z i t t o r l e s z t e s é r e .
Olaszország — mint mi a magunk boszniai adójával — az örösi adó által rakott örösi terhet saját népének vállaira, mely alatt ott is azt mondta a szélső-bal, hogy meanthetle-
nül össze kell roskadnia; Franciaország pedig — mint mi is — czukorra, kávéra, de még — a mi miatt már Rothschildnak is lejjebb kel-
lett szállítani háztartási költségvetését — a gyufára is oly roppant fogyasztási adót vetett, hogy a mi nálunk egy krajczár, annak ára ott 25 centime lett. De mennyivel dicseretesebb a mi kormányunk eljárása, mely nem esik a mi kormányunk adók leszállításának következtel-
ségébe, hanem oly humanus, hogy minden nagy adót előkészületnek tekint egy követke-
ző még nagyobb adóra! A „magyar Theuriet” ezen borzasztó el-
számitódásának utolsó és főzése a középtanodai törvényvel foglalkozik. Ez volt szubvencio-
nált firkalóink működésének fénypontja. Bús-
ken hivatkozhatik rá, hogy e vita alatt 50-
60-szor hazudott mindannyi. Igaz, hogy e ha-
zudozások, a szubvencionált lapok tanúsága szerint, többnyire ennyiből állottak: „Ugy van”
„nem kell”, „stadium.” A mi pedig a 22-ik §.
megváltoztatását illeti, hát bizony ennek a megváltoztatásnak az érdeme azon kormány-
partii képviselőké s kivált Debreczen III. ker-
tőzetétől kivánták a szabadelvű körben, mi-
után ugyan e körben meghozták és miután ellene küzdöttek és szavaztak . . . a parlamentben.

EMLEKBESZÉD

gróf Degenfeld Schönbürg Imre tisztviselő ref. egyházkerületi főgondnok felett.

— Irta és elmondotta Kiss Áron ref. lelkész. — (Folytatás.)

Az új rendes főgondnok ref. egyházunk törvényes ön-kormányzati jogába lett vissza-helyeztetése után első gondjának tartotta a debreczeni főiskola immo-ens állapotán segíteni, a fő épület már már lerokkádó fedelzete-nek újból építtetése vegett egy saját elnöklété-alatt alakított küldöttsejében javaslatba hozta annak magyar palából 24000 forintba kerülő betelepítését. Javaslatát az 1860 októberi gyűlés készséggel fogadta: mire ő a fedélzet költségeihez saját részéről 1000 forinttal járult és azt az 1861-dik évben már szerencsésen be is fejeztette.

Ugyancsak az 1860. októberben határozta el a magyarországi négy ref. egyházkerület Debreczenben munkált egyetemes bizottságának javaslata folytán, a gróf vezetése alatt álló egyházkerületi gyűlés, hogy a nép képviselőit elve szerint a presbyteriumok tagjai választásá-ra az egyház szükségét teljesítő minden ön-álló gyűléseket tagnak joga van s jövőre min-dennek a helyi választás által töltsék be, az egyházkerületi hivatal pedig minden évben új választás által legyen betöltendő. Es hogy minden egyházmegyei gyűlésnek jogában állandó az esperes és segédgondnok mellé ha lehet két két vagy legalább egy egyházi, egy világi képviselőt választani, kiknek minden közüzem-zási és kormányzati ügyekben személyes szavazási joga leendő: s hogy a konventekre az egyházker. gyűlések a szuperintendenseken és főgondnokokon kívül két egyházi és két világi képviselőt válasszanak, kiknek azonban minden intézkedése az egyházkerület autonómiaja megővésének tekintetével a közgyűlések elé terjesztendő: vegre kimondotta, hogy a zsinati előkészületek megkezdésének ideje akkor jó el, mikor e most megállapított törvényes egy-házi szervezet életbe lép és megszilárdul. (12. sz.)

Folytonosan szemé előtt tartotta ezután a t. főgondnok és elnök társa is, az egyház szervezet szabad autonómikus fejlesztését: an-nak minden külső meg az állami beavatkozástól is lehető megővését. E gondos óvakodás-ból hozott az 1863 augusztusi határozat is, melyben az egyházi eljárások tudokra ad-ták, hogy az egyházi közjogi állását érintő kormányrendeletek közgyűlési tárgyalás előtt nem tejesíthetők. (1863. aug. 30. 1835. aug. 6.)

Törvényes jogukhoz állhatatosan ragasz-kodó társ elnöki vezetésük alatt az iskola ügyet illetőleg is, meg az 1860 okt. gyűlés 13. sz. határozatában kimondta, hogy az egy-házal lényeges és törvényes összeköttetésben álló iskolákat, melyek epeu oly nyilvánosak és törvényesek, mint a mily nyilvános és törvé-nyes örök érvényű bekezdések által biztosít-ott egyházi szabadságuk az egyházi törvé-nyes hatóságok törvényhozása, kormányzása és igazságszolgáltatása alatt állóknak nyilvá-nítva, semmiképen nem sérthet hazánk törvé-nyes fejedelemének a dolog természete, s a múlt idők gyakorlata szerint kerületünk utján gyakorolható legfőbb felügyeleti jogát. Hogy a legfelsőbb felügyeleti jog a tanórak szabályo-zására ki nem terjed, (1865. jan. 6. sz.) — hogy a népközlök kormányzásába a polgári kormány törvényesen nem avatkozhatnak (1864. april 117. sz.) hogy a tanrendszerünkkel kor-látozó kormányrendeletek félre teendő (1861. okt. 18. sz.) Kimondották, hogy mindazon kor-mányintézkedések, melyek iskoláinkban ki-bocsátatnak és az 1791. 26. t. cz. rendeleteivel s a törvényes gyakorlattal ellenkeznek, el nem fogadhatók. (1861. okt. 19. sz.) Továbbá a gymnasiumokat illetőleg visz-

szá állították az 1848 előtti állapotot a 14. osztályt (1861. okt. 25. sz.) intézkedtek egye-temes tanterv készítése iránt, (1861. okt. 11.) készítettek érettségi vizsga tervet (1861. apr. 74. 100 sz.) Intézkedtek a kézi könyvekről, tanszerek beszerzéséről.

A jogakademiát visszaállították, (1861. apr. 62. sz.) újra szervezték (1864.) új tanszék-vel látták el (1864.) tantervet átvizsgálták is-mételve módosították (1864.) nyilvánosságá-iránt intézkedtek (1864. 1866.)

A tanító képezdét újból szervezték, (1866. 92. sz.) többször en át alakították: új tanszék-vel gyarapították.

A hittanszaki osztályba negyedik tanszék-et állították (1864. apr. 66.) azt is szervezték (1866. 110. tautárgyait újra beosztották.

Polgári iskolát állították (1866. 139.)

Szóval a gróf és elnök társa hű vezetése alatt folytát az iskoláinkban is az autonóm-ikus intézkedések minden irányban megszorí-tás nélkül.

Meg a felekezetiünk meghallgatása nélkül hozott népközlök törvény és miniszteri rende-leteket is rank nevezé sérelmeseknek nyilvá-nították (1869. 203) azon ügyben utasításokat készítettek (205) és a közköz. miniszter e ha-tározására tett válaszára erélyesen feleltak (1870. okt. 210.) és kimutatták, hogy e tör-vény sok ponton túlhágyta az 1791. XXVI. t. cz. korlátait, egyháziunk és azzal egyes-es iskoláink belügyeibe avatkozott.

Mig szellemi ügyeiben eképpen intézkedet-gr. Degenfeld Imre társaselnöksége alatt álló ke-rület a debreczeni főiskola épülete is magára vonta ismét a lelkes intézők figyelmét. Az ő épület tarthatatlannal megavult: a helyébe ál-lítandó új épület az elfogadott terv szerint 160 ezer forintba volt számítva: de alap e pénz előállítására nem volt, önkéntes ajánlat tételre hívtak fel egyesek és testületek, majd lelektszám szerint fizetendő 2 kros adó 10 évre ható elvállalásra kerettek fel az egyházköz-segek, később sorsjártékkal is igyekeztek azt szaporítani. Az e végre kibocsátott sorsjegyek-ből is gr. Degenfeld Imre 3000 dbot tartott meg 1500 frt árban és azt még 200 frttal meg is pótolta. Ugyancsak gróf Degenfeld Imre bizott meg 8 társával teljhatalommal az építésre. Elvállalta és lelkiismeret-buzgalommal gondtal és számvittel ve-zette azt s maga az általa elfogadott ajánlati-íven is 3000 frtot adott az építési penztárbá. 1870 május 5-dikén tette le az agg Balog Pé-terrel együtt az épület alapkövét és az, az 1875 év tavaszára már teljesen el is készült.

Ez az új épület az a monumentum, az a szá-zadokra szóló alkotmány, mely a gróf Degen-feld nagy nevét magyar reformált egyházunk előtt legelső sorban tündökölteti: adja Isten hogy minél előbb mint egyetem tündököltet-hesse. De a falak tündököltetik: nem nemül el azon név hálas magasztalása azon szege-ny növények ajkain sem, kiknek táplálására e-venként mindig adott egy-kétszáz forintot, a főiskola tápintézetének.

De a gyülekezetek egyházi szolgálk és szegények anyagi helyzete is szíven fekdüt a nemes keblü gróf Degenfeld Imrenek. Elnökléte alatt még 1860. okt. — 15. sz. elfogad-ták elvben a „domestica” az egyházi közpénz-tár egyetemes erővel leendő felállításának esz-méjét, és az azt szerző választmány jegyző-könyvet kiküldték véleménynyilvánítás mellett a presbyteriumokhoz (1862. apr. 12.) Azonban az 1864 apr. havi gyűlésben Tisza Kálmán egy új tervjavaslatot adott be a „Magyarhoni protestáns segély-egylet” felállítására. E terv-javaslatot egy küldöttsejnek adta ki az egy-házmegegyéből beérkezett nyila kozatokkal egy-üt a jelzett gyűlés (8. sz.) mely küldöttség már a következő napon (23. sz.) beadta jelentését, kijelöltöztetván, hogy a beérkezett nyilatko-

zatokat általa használhatóknak nem látja; a Tisza Kálmán tervét pedig minden pontjában elfogadásra méltónak véli s azt a gyűlésnek életbelepítés végett ajánlja. Mostoha idők jártak! a Budapestről tervezett demostica ügye e kerületben elaludt, a később némileg változtatott nevű Magyar ref. segély-egylet is gyűléseinken többször halogatással mellőztetett, végre 1864 april havában minden pontjában elfogadtattot és életbelepítettett. Azonban bár egy konvent is elvileg elfogadta azt, hozzá más kerület nem csatlakozott soha. Ez egy-letre is az első adományozást a gróf tette, 1000 forinttal lépéven annak alapító tagjai so-rába. — A „domestica” és „egyházi közalap” néven a zsinat által csakugyan egyházi törvé-nyek közü i gattattott s gróf Degenfeld Imre arra is még a zsinaton 5000 frtot ajánlott.

A rettenetes polgármester.

(„Sz—g.”) Ki ne emlékeznék Csorbára, Nagyvárad és Debreczen város híres, nevezet polgármesterére, ki egymaga hatalmasabb volt, mint az egész város és hogyha még to-vább is Nagyváradon maradt, megteszi azt a különböző trefát, hogy a város számára ő veszi meg a királyi kisebb haszonvételeket és írja az ottani „Sz—g.” most legalább is 24 évvel előbbre volnánk, a helyett, hogy 39 évvel hátrább vagyunk? ...

Ő tisztította meg a nagy piacot a sátraktól, kikövetette a kis piacot a mester-embekek által és csak olyan hatalmaszóval Nagyváradnak kissé városiasabb kinézetét adott, haragudtak is rá rémitőnen, annyira, hogy el-kívánczokott innen, áttette magát Debreczenbe — polgármesternek.

Mikor aztán Nagyváradról elment, meg-szűnt az ér lüketezése, következett egy hosszú pihenési idő, de megis munkaidő volt az, a mennyiben a v-olaszii legelőt kiosztották számtólódnak és minden v-olaszii háztulajdonost földesurrá tettek.

Ezt a szerencsés gondolatot is egy pol-gármesternek köszönhetjük, ki összes hivata-lkodása alatt egyéb emlékeztetést nem igen tett.

De hát én a rettenetes polgármesterről, Csorbáról akarok beszélni.

Amint Debreczenbe átmént, mintha csak Nagyvárad jó szellemét is átvitte volna maga-val, ott is megkezdte a város fejlesztésének munkáját és minél jobban szidták, annál na-gyobb gyönyörűsége telt a város érdekeinek előmozdításában.

Mert vannak ám oly jellemekek, kik elve-zetet találnak abban, hogyha másokért tehet-nek valamit s minél jobban nehezelt az a kö-zönység, annál jobban törekszik célját elérni, nem vár elismerést kortársaitól, még bántaná is, hogyha felemlítenének érdemeiből csak egy szeméruit is; az ilyen emberek sirliferata ez sokott lenni:

— Kár, hogy meghalt. No mert csak akkor tűnik ki, hogy már nem él s ha szellemét átörökölte az utána jövő nemzedék, talán a vesztéség se leszen oly nagy.

Osorbának meg volt az a jó szokása, hogy az utcán, setái közben is polgármester-nek képzelte magát és a rendőri teendőkre is beavatkozott.

Megteszi ezt más is; így az ujhalmi pol-gármester egy nagyobb tűvés alkalmával megszólított egy vízethördő fiut:

— Mi ég?

A fiu irlgalmatlanul izzadt a vizes csö-bör alatt, két kézzel csimpajkodott bele s a kalapját nem tudta levenni, de azért oda mor-gott a polgármesternek:

— Láthatja, ha szeme van, hogy a há-zunk ég.

A polgármester dühbe jött a válaszon, leütötte a fiu fejéről a kalapot s oda kiáltott neki:

— Nem látod, hogy az ujhalmi polgár-mester áll előttd?

Már miért nem ütötte ki a csöbröt a kezéből?

A debreczeni polgármester is meglát az utcán egy szurtos drótos tót, szegét út a fejében hogy ez az ember épen délben sétál, mikor más ember ebédjét szokta elkölteni, rendőr után nézett, de biz az nem volt lát-ható sehol. Mit tegyen a polgármester, ő a rend legfőbb őre, oda szól a tótnak:

— Van e utleved?

A tót megáll, gondolkozik, nem érti a szót, nem felel.

Van passzusod? kérdi Csorbá.

— Ki vagy marha, hun vagy marha! vá-laszol a tót, nem vagyok marha.

— Miből ilsz?

— Miből ilsz, miből ilsz? — hát te mi-ből ilsz? kenyről ilsz.

— Hova való vagy?

— Hova való vagy? erre arra, Bergen-gócziába, ahun a zab terem, fazik hasad, szip Magyarországra.

— Felelj becsületesen, mert bekísérelk a városához.

— Ne baszulj ne baszulj! — igazán me-gyunk? te is megyünk, én is megyünk! Gyuró nem fil a városához, gyurók nók, van drót doszt.

De már ennek a beszédnek Csorbá nem hallotta a végét, amikor a tót rákezdte a dic-tiót, ugy elietett onnan, hogy Gyuró szóval sem érte be. Torna!

— Figyelemreméltó! A kormánypart helybeli lapja „gyöngébb elméjük”, tehát úgy látszik saját használatára következő nagy y-fon t o s s a g u enuncziációt tesz közre teguapi lapjában:

Miért nem volt jelen a városi hatóság hivatalosan a Thaly Kálmán beszédén? A gyön-gébb elméjük felvilágosítására szükségesnek tart-juk megjegyezni, hogy a városi hatóság mint ilyen nem jelenhetik meg egy képviselő beszámolóján sem. A városi hatóságnak kötelessége felülfalni a pártokon. A tisztviselőik azonban mint választó polgárok egyenként természetesen annak a párt-nak a gyűlésére mennek, a melykhez tartoznak.

Ezen valószínűleg a városi hatóság által tett ünnepléses fogadást tudomásul vesszük s nem késünk majd ismételni a gyöngébb jele m ü e k felvilágosítására a közege vá-lasztásokat!

Helyi hírek.

* A honvéd szemle. A József főherczeg által megtartott szemle felől, már teguapi la-punkban is megemlékeztünk s ez uttal még a lovassággal keresztlú vitt gyakorlatok említ-jük tel. A főherczeg legelőben az Alya és Gyertyauffy századosok osztályait leszállítá a lórol s gyalog a tűzelési fogásokat csináltatta. A tűzelés a legfontosabb szerep lévén a har-czászatban, az utóbbi időben a lovasságnál is nagy súlyt kezdenek erre fektetni, különösen a legutóbbi brucki hadgyakorlatok óta, hol ő felsége a király is ezen gyakoroltatta. Ezután kisebb zártgyakorlatok vétekent elő, míg vé-gül ő fensége, gróf Csáky ezredet felhívtá a vezényletre s az egész ezred több gyakorla-ton vitt keresztül s egy kitünően sikerült „v á g t a után az egész be lett fejezve. Ek-kor a főherczeg magához kérte a tiszturakat s örömmel adott kifejezést adott azon tapasz-taltának, hogy a 2. honvéd huszár ezred min-den tekintetben kitünő. Szíveslyes szavakat in-tézet a tisztkezh s azután katonasán üdvö-zölve őket, a disz fellépetés után a főherczeg a város disz fogatán kíséretével haza hajtatott.

— Én megmondom önnek az igazat, — folytató, — és ezt ön, fájdalom, igen ritkán hallja. Ne haragudjak ezért reám, en javára szölok; — ha csak kissé rábiratná magát, csak némileg követné más férfiak példáját, semmit sem szólnék többé. — De most te-kintsük meg az istállókat. Látni akarom lo-vait!

— Vannak önnek lovai?

— Igen, visonzó Lancelot, de mint mon-dám, nem hölgyek számára.

— Oh, én nem tördöm hölgy lovakkal, sokkal jobban szeretem a vadabb lovat, mondá Violetta firtós fejecskejének kis biczzentésé-vel, erejének öntudatában. Oly paripaim van-nak, melyekre ön nem merne felülni Lance bácsi, mert megvagyok győződve, hogy ön nem tud lovagolni, mitán egész életében a gye-pen heverészett.

Lancelot felette megsértve érzé magát. Vére arczába toltul, szemei elhomályosodtak. Sérte érzé magát, lealázta, de egyszersmind sarkallva is. Ella szelid szemeiből könyecsek gyöngyöztek alá, barátnejához fordulva így szölt:

— Mily kegyetlen vagy Violetta!

Lancelot észrevehé e kis mellékjelentet. Elkényeztetett gyermek, de férfiú is volt ő egyszersmind, és mind a számalmat, mind a belevatkozást gyűlöle. — Ez á tal a szegény gyermekes Ella nem igen nyert kegyében. Violetta szavai ellenben nem alázák le any-nyira, mint Ella számalomkönyvei! Büszkén föl-emelkedve mondá tehát Violettahoz, oly ha-gon, mintha királyságot ajándékozna el:

— Ha önnek tetszik, kilovagolunk ma!

— Helyes, helyes Lance bácsi, ujjongá Violetta és eltánczolt, hogy a szerelmeket magukra hagyja. Ezek, mint remélé, szívesen használandják az alkalmat.

A »DEBRECZEN« TÁRCZAJA.

Az amazon.

Irta: Boz Dickens.

(Folytatás.)

E level igen megőrvendezteté Ella ta-ratnójét. — Sohasem kedvelte a Dampier had-nagygyáli szerelmekedést, sőt igen balgának és árulósnek tartá, de itt biztosítékát talála Ella jövőjének. — Azonnal írt tehát nagyre-nének, ki íránt — melleseleg mulva — nagy biztellettel viseltetett, — és pár nap mulva High-Ashgrove-ba érkezett.

II. Ella a lelkesedés valódi ostromával fo-gadta Violetta-t, a mi Lancelot-t, tekintetbe véve eddigi nyugodt kedélyét, nem csekély bá-mulatba ejté. A nagyfenétől épen nem tul-ságos gyögedséggel és Lancelot tól csak feszes, hideg bökkel fogadtattott. — Pedig elég szel-lemdus volt. — Suru fekete firtók árnyalát el kerekded arczát és nagy fekete szeméit, melyek egy pillanatil sem valának nyugalom-ban. Finom kezeseik, tünderies testalkata, piros ajkai zaboláltan eléneké, miut idegen szép madarat tüntetek föl őt, mely a ház lép-csözétén most ideo-tova repdesett.

Az első ketuapon igen csendesen visel-e magát Violetta. — Többet két hüvelyknyivel himzett egy angol himzésen, — és legkevésbé sem kívánczokott az istállókat mektekinteni. — Csak akkor aludt el, midón t. i. Lancelot le-ereszkedett, hogy „Mab királynő” homályosabb részét felolvassa, és mindenkép úgy kívánt látszani, mintha értené. Szegény gyermek!

Ep oly kevésbé értette, mintha Lance bácsi, mikép ő neveze, vele a Súdanesek nyel-

vén beszélt volna. — De ez nem tartha-ott sokáig. Régi szokásai jogaikat követelik és Vi-oletta érte, mikép természetesnek kell lennie, vagy meghal. — Lancelot panaszkodott, hogy fő-fajása van, sőt a gesztenyefák alatti nyug-helyét is megváltoztató Violetta kisasszony hangja miatt, mely azját repsztené szét. Ezt anyjának is mondá, azon kérdés hozzáítélével, hogy mikor utazik már el Violetta?

— Nem tart ön lovakat Lance bácsi? kérde Violetta a harmadik nap reggelén, szép szeméit egy pillanatra rászegezven.

— Hölgyek számára nem kisasszony, vi-szonzá Lancelot.

— Miért nevez ön engem mindég kis-asszonynak, kérde ismét, hiszen rokona vagyok: szerintem az igen barátságosan.

— Szerintem merészség volna, ha ön-t más nével illetném, mondá Lancelot hidegen. — Mily furcsa! Nemi, mért oly különös Lance bácsi?

— Nem tudom. Mit gondolsz, mondá Chumeey asszony szigoruan, úgy hiszem, te vagy különös és furcsa, nem pedig fiam!

E válasz megnyugtatót őt kevés időre, s érzéven a nem érdemlett szemrehányást, le-sütés szeméit. Ella pár perczeel később mon-dott valamit jegyesének az ő nyugodt és zen-vedélytelen modorával, mintha idegenmel be-szélne. Oly szembetünő ellentét volt ez, hogy nem marhadhatott Lancelot előtt észrevételül, és jüdsöite magában a sorsot, mely oly nyugodt kedélyű hitvest rendelt számára, és megmenté őt Violettától. — Reggeli után, szokás szerint a kertbe ment.

Chumeey asszonynak házi dolgai voltak, Violetta Ellához fordulva, így szölt:

— Jer kedves Ellem, jer velem, keltsük föl Lancelot bácsit. Valóban nagyon unalmas élet ez itt. Nem állhatom ki többé. Lássuk

A diszfog rancsó? * 10 ben ösz delelt a jérő lap-tásban B holott tu-tásunk k hogy a s-nan honv legényes- is legmag herczeg vonattal degló el-lította k számú k-ült, lelk- ház első f e l d o m o n f i - városi tá-redez és fenségér- a perrot el az idő-zint és ő fensége rület f- a duan- a tegn- resztul- lyesen s- szept. 8 kező ha 4. é. be-gümlő T ö v i s Jánosné 55 töl- eset. K Julián- tudógum- M e n c Dániel 4- e. gutaú- 19. é. t- I. e. gy- nos 3- belhur- * ifjak tar- lag a ve- hazai ke- ban a r- reskedő- tarsulat- társas ó- domány- vántató- lehetőle- sulatok- tando k- csak a s- hanem e- hoz kép- a felhiv- hogy a- telyének- reskedé- nyket ve- nek a v- fiaikat é- keresked- lesre. * gyakorla- 2 ik hus- nok res- * De fölötté- és Cnu- mást é- állott e- E Violetta gámi! valaha- para! kúl old- Lancelo- It ő el- mond, n- Lá- Ellát, megis h- Ismét h- mellett. V- vat vála- Ely oly nyu- ketten ó- öitendő- V- amazon- véle, b- Ella oly- oly élé- is beva- jobban- E nyereg- görösös- ügette- letta f- pült a- föl. —

Befizetés	Értékpapírok		Befizetés	Értékpapírok		Befizetés	Értékpapírok	
	penz	árú		penz	árú		penz	árú
Allamadosságok.			c) Gözmalomok.			Magy. arany v. ezüst		
Magyar aranyjár. adómentes 6%	118.75	119.—	500 Concordia-malom	585.—	590.—	Magy. jelzálogbank	119.75	120.25
Magyar papíráradék	87.40	87.65	500 Első budapesti-malom	1260.—	1270.—	"	101.20	101.45
Magyar vasúti kölcsön 120 frt	138.50	139.—	200 Erzsébet-malom	250.—	252.—	Kisbirt. orsz. földhitelint.	98.25	98.75
" egyes db.	139.—	140.—	500 Hengermalom	630.—	640.—	Osztrák-magy. bank o. é.	100.—	101.—
" gömöri áll. zálogl. 5%	—	—	160 Luiza-malom	279.—	280.—	"	101.—	101.50
" 1869. kel. v. áll. kötv. 5%	91.25	91.75	200 Molnárak és sütők-malma	383.—	385.—	Pesti magy. keresk. bank	98.—	98.20
" 1873. " ar. v. ez. 5%	114.—	115.—	1000 Pannónia-malom	1270.—	1275.—	"	101.75	102.25
" 1876. " ar.	98.—	99.—	300 Viktoria-malom	465.—	470.—	"	101.50	102.—
" nyereségekölcsön 100 frt	113.—	114.—	d) Közlekedési vállalatok.			"	99.—	99.50
" 50 frt darab.	113.—	113.50	e) Takarékpénztárak.			"	100.—	100.50
Tiszai és szepedi kölcsön 4%	110.25	110.75	200 Adria	—	185.—	Elsőbbeségek.		
1871-ki magyar államkölcsön 5%	—	—	200 Alföld-fiumei vasút	167.50	168.50	200 Alföld-fiumei vasút	98.75	99.25
1873-ki " " " " " " " "	—	—	100 Arad-körösvölgyi vasút	—	—	200 " " " " " " " "	97.75	98.25
Földteherm. kötvény magyar 5%	99.—	100.—	200 Báltaszék-domb-zák. v.	—	—	200 Báltaszék-dombvár zák.	94.75	95.25
" " " " " " " "	98.—	98.50	200 Déli vasút	151.—	152.—	Dunagözh.-társ.	—	—
" " " " " " " "	99.—	100.—	200 Északkeleti vasút	157.—	158.—	" " " " " " " "	—	—
" " " " " " " "	97.25	98.25	200 Erdélyi vasút	163.50	164.50	Éjszakkéleti vasút.	91.50	92.—
" " " " " " " "	98.—	101.—	200 Győr-sopron ebenfurti vasút	—	—	" " " " " " " "	117.—	117.50
M. jelz. urb. váltás. kötvény 5%	93.50	94.50	200 Kassa-oderbergi vasút	145.50	146.50	" " " " " " " "	124.50	125.50
K. horv.-szláv. jelz. földv. 5%	—	—	200 Pécs-barcsi vasút	161.50	162.50	É.-magy. egyes. köszénb. r. t.	—	—
Szólódézsma váltás. kötvény 5%	97.50	98.25	200 Magyar galicziai vasút	166.—	167.—	Magyar galicziai vasút	94.50	95.—
M. kir. kamatos kincst. utalv.	—	—	200 M. nyugati vasút	166.—	167.—	" " " " " " " "	93.—	93.50
Egyes. államad. papírban 4%	79.—	79.25	200 Osztrák állami vasút	318.—	318.50	Magyar nyugati vasút.	96.75	97.50
" " " " " " " "	79.—	79.25	200 Pécs-barcsi vasút	—	—	" " " " " " " "	96.—	96.75
" " " " " " " "	79.50	79.75	200 Tiszavidéki vasút	248.50	249.50	M. vasut-els. kölcs. beruh.	112.50	113.50
" " " " " " " "	79.70	79.90	500 Osztrák dunagözhajózási társ.	594.—	598.—	I. Erdélyi vasút	92.30	92.80
Osztr. aranyj. 4% kamat.	99.75	100.25	200 Pesti közúti vaspálya	426.50	427.50	Győr-sopron-eben. vasút	—	—
Osztr. papíráradék adómentes 5%	93.25	93.75	" " " " " " " "	256.—	260.—	Kassa-oderbergi vasút	97.—	97.50
" " " " " " " "	120.50	121.50	f) Különböző vállalatok.			" " " " " " " "	98.75	94.25
államad. 1854. á. 250 frt	135.—	136.—	105 Alagut	117.50	118.50	" " " " " " " "	119.25	120.25
Kisorsolás 1860-ból á. 500 frt	140.—	141.—	80 Általános waggon kölcsönző társ.	90.—	91.—	Osztr.-magy. állami vasút	101.75	102.25
" " " " " " " "	170.50	171.50	100 E.-magy. egyes. köszénb. r. t.	—	—	Tiszavidéki vasút	103.25	103.75
" " " " " " " "	170.—	171.—	150 Franklin-társulat	165.—	167.—	Budapesti lánczíd	—	—
" " " " " " " "	105.—	105.50	400 Ganz- és társa-féle vasöntőde	185.—	190.—	Kosz. és tégy. kötelezv.	97.25	98.—
Pestv. kölcs. 1870-ből	104.50	105.50	200 Gschwindt-féle szeszgyár	430.—	435.—	Lloyd- és tőzsde épület	—	—
1871-ből	105.—	105.50	200 Gyapju-mosó és bizom. I. m.	200.—	205.—	Magánorsjegyek		
Budapesti kölcs. 1880.	97.—	97.25	210 Kereskedő testületi épület	590.—	595.—	Osztrák hitelintézet	173.50	174.50
Szerbiai nyeres. kölcsön	32.25	33.25	150 Könyvnyomda „Atheneum“	530.—	535.—	Budavárosi sorsjegy	17.50	18.50
Részvények.			500 Pesti	850.—	860.—	Keglevich	38.50	39.50
a) Bankok.			130 Közén és téglagy. (Drasche)	156.—	157.—	Palfi	6.30	6.60
200 Által. magyar munic. hitelint.	205.—	210.—	100 Nemzetk. waggon-köcs. r. t.	104.—	105.—	M vörös-kereszt-egyt. sorj.	12.—	12.30
120 Angol-osztrák bank	—	—	85 Pesti építő társaság	—	—	Osztr. vörös-kereszt sorj.	—	—
100 Budap. bankgy. részv. társ.	106.—	106.50	100 Rimamurány-Salgó-tarjáni	125.75	126.—	Pénznekem.		
200 Horvát lezártító-bank	—	—	100 vasmű részv. társ.	117.—	118.—	Cs. kir. arany (vert)	5.66	5.69
100 Budapesti iparbank	35.50	36.50	200 Salgótarjáni köszénbánya	246.—	246.50	(kör)	5.63	5.68
80 Központi ipartárs. hitelint.	—	—	400 Schlick-féle	650.—	660.—	Öszt.-magyar 8 frosos arany	9.49	9.52
200 Magy. általános hitelbank	301.75	302.—	200 Sertészialzó	378.—	380.—	20 frankos arany	9.49	9.52
200 Magy. jelzálog hitelbank	—	—	200 Sökuti kőbánya	45.—	48.—	Török arany íra	—	—
100 Magyar jelz.-hitelbank II. kib.	104.—	104.50	200 Spodium- és csontliszt-gyár	263.—	265.—	Osztrák és magyar ezüst.	—	—
100 Magyar lez. és pénzváltó bank	92.—	93.—	200 Szálloda-részvénytársaság	81.50	82.50	Nemet birod. bankjegy. 100 m.	58.35	58.45
100 Magyar országos bank részv. társ.	92.—	93.—	200 Téglagyár és mészegető ujlaki	110.50	111.50	Német bir. 20 m. arany	11.65	11.67
160 Osztrák hitelintézet	299.60	299.80	160 Téglagyár kőbányái	238.—	235.—	Váltók árfolyama (látra)		
600 Osztrák-magyar-bank	837.—	840.—	Záloglevelek.			Német bankp. 100 n. b. m.	58.35	58.55
150 I. magyar iparbank	166.50	168.—	Magyar földhitelintézet	5 1/2%	102.—	Amsterdam 100 holl. frtért.	98.50	98.60
150 " " " " " " " "	152.—	154.—	" " " " " " " "	5%	100.25	Brüsszel 100 frankért	47.40	47.50
500 Pesti kereskedelmi-bank	559.—	560.—	" " " " " " " "	4 1/2%	94.—	Páris 100 frankért	47.40	47.40
100 Sziszeki hitelbank	—	—	b) Biztosító társulatok.			Marseille 100 frankért	—	—
100 Unionbank	—	—	200 Bécsi biztosító társulat	228.—	230.—	Svájci pénzp. 100 frankért	47.40	47.50
b) Biztosító társulatok.			200 Bécsi életbizt. intézet	250.—	255.—	Zürich 100 frankért	47.45	47.50
200 Bécsi biztosító társulat	228.—	230.—	1000 Első magyar biztosító-társaság	3325.—	3350.—	London 10 font sterlingért	119.70	119.95
200 Bécsi életbizt. intézet	250.—	255.—	100 Fonciere pesti bizt. intézet	71.—	72.—	Szentpétervár 100 rubelért	—	—
1000 Első magyar biztosító-társaság	3325.—	3350.—	50 Magyar-francia biztosító-társaság	—	—	Milano 100 lire nuovo ital.	—	—
100 Fonciere pesti bizt. intézet	71.—	72.—	300 Pannónia vis-biztosító társaság	975.—	1000.—			

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára
BUDAPEST gyár: külső vaci-ut
raktár: vaci körút 68.




Szabadalmazott
hármass ekéket
közönséges és acél-ekéket
cséplőgép-lemez-sítákat
gőzcséplő és járgánycséplőkhoz.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon ki-tüntetett
Trieur-jeit
váltathó szitákkal.
Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri-morzsolókat.
Lyukasított és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai célokra.

járgány-cséplőgépeket és minden egyéb gazdasági gépeket.
Továbbá e téren a legújabbat:
SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,
1852. augusztus 3 án 17,567 sz. alatt szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo ára 55 frt.
Árjegyzékek kívánatra ingyen és hármentve.

Legújabb találmány.

Az osztrák magyar birodalomra kizárólag szabadalmazott, 6 cs. kir. Felsége által kitüntetett. **Mindennemű legyek elleni óvszer, emberek és állatok számára.**

Legújabb és cs. k. szabadalommal ellátott találmányom által a legyek nem úgy, mint eddig veszélyes szerekkel, elpusztíthatnak, minék következtében az ilymódú inprágnált legyek az ételek és italokba való behullása által károsakká válnak, hanem az egész légyevadra csak egyszeri használat után is minden helyiségtől kiűzhetnek, négyféle kísérleti fokozatban:

- 1. Legyek elleni óvszer lakosztályok számára.** A legyek a legrejtettebb helyekből is kiűzhetnek, és az egész légyevadra távol tartatnak. Egy pléhszelence ára 8 frt.
- 2. Legyek elleni óvszer hus stb. számára** A husra a legyek nem szállnak, de ezenkívül ez a legforróbb napokban is megtartja frissességét. Két külön gyártmányban. Ára 11 frt.
- 3. Legyek elleni óvszer lovak, marhák stb. számára,** melyvel minden repülő lótetű, bögöly, szünög, muslica, darázs, kolombácsi légy stb. legelőn, országuton, ligeten, erdőn és fogatban is a barmoktól az egész légyevadra eltávolíthatik. Kétféle chemiai ké-zim. Ára 9 frt.
- 4. Legyek elleni óvszer különösen istálló számára.** Ennek használatánál a legyek egész évad alatt nem találtak az istállóba. A szer maga sem ember, sem állatnak nem válik szag vagy egyéb által kellemetlenné. Nagy pléhszelencékben 10 frt.

Bővebb részleteket a használati utasítások adnak. Az árak Bécsben, a laboratóriumban értetnek, csomagolás külön költségben számítatik fel. Vidéki megrendelések a pénz avagy 1/3-ának foglalólul való beküldése után, a maradéknak pedig utánvét mellett való felvétele mellett küldetnek meg.

Főraktár: Bécs, Schottenfeldgasse 31.
TRIMEL J. cs. kir. szab. tulajdonos egyedüli gyártója és feltalálója a legyek elleni óvszernek.